

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

**Кафедра внутрішніх хвороб тварин
та клінічної діагностики**

Щ О Д Е Н Н И К

**з проходження навчальної практики з дисципліни
«Клінічна діагностика хвороб тварин»**

Студента (ки)   3 курсу   підгрупи

(прізвище, ім'я, по-батькові)

**для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю – 211 «Ветеринарна медицина»**

ЛЬВІВ – 2023

ПЕРЕДМОВА

Навчальна практика з дисципліни “Клінічна діагностика хвороб тварин” для студентів факультету ветеринарної медицини є формою поєднання теоретичних і практичних знань у виробничих умовах. Основним завданням навчальної практики є закріплення знань та отримання професійних умінь і навичок з метою їх творчо застосувати у практичній діяльності.

Мета: закріпити теоретичні знання, набути умінь і навичок методів та методики клінічного дослідження тварин, розпізнавання стану їх здоров'я.

Завдання:

- освоїти техніку безпеки та охорони праці при дослідженні різних видів тварин та птиці;

- освоїти техніку застосування основних та додаткових методів дослідження тварин (зондування, електрокардіографія, ультразвукова та рентгенологічна діагностика, вимірювання артеріального тиску тощо);

- оволодіти планом та технікою дослідження окремих органів і систем організму;

- оволодіти навиками правильного аналізу отриманих результатів досліджень;

- засвоїти основні етапи побудови діагнозу, значення синдроматики та її місце у загальній системі діагностики хвороб;

- використати набуті навички під час проходження навчальної практики для написання курсової роботи;

- зібрати дані для написання курсової роботи.

ВЛАСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВАРИНИ**ЗАГАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВАРИНИ
ГАБІТУС ТВАРИНИ**

Положення тіла (природне стояче або лежаче, вимушене стояче або лежаче, вимушені рухи і пози)

Вгодованість (добра, задовільна, незадовільна, виснаження, ожиріння)

Будова тіла (міцна, середня, слабка)

Конституція (щільна, рихла, груба, ніжна (автори); для коней-астенічна, пікнічна, мускулярна (автори))

Темперамент (жвавий, флегматичний)

Норов (добрий, злий або агресивний)

СЛИЗОВІ ОБОЛОНКИ

Колір слизових оболонок і склери (червоний, рожевий, блідо-рожевий, блідий, жовтяничний, синюшний)

Вологість слизових оболонок і склери (помірна, знижена, підвищена)

Виділення слизових оболонок (характер, кількість, одно чи двосторонні)

Припухання слизових оболонок

Нашарування на слизових оболонках та склері (слизові, серозно-фібринозні, фібринозні)

Цілісність слизових оболонок і склери (рани, ерозії, тріщини, виразки, рубці)

ВОЛОСНИЙ ПОКРИВ ТА ШКІРА (волосся, шерсть, щетина, перо, пух)

Стан волосяного (шерстного) покриву (рівномірність росту і розподіл по тулубу, густий або рідкий, прилягає чи скуйовджений, чистота, вологість, трихорексіс, наявність алопецій, ектопаразитів, посивіння)

Блиск волосяного (шерстного) покриву (блискучий або матовий)

Ступінь утримання в шкірі (добре, погано)

Еластичність волосяного (шерстного) покриву

Колір шкіри (блідо-рожевий, рожевий, червоний, анемічний, синюшний, жовтяничний)

Запах шкіри (специфічний: помірно або різко виражений, ацетону, сечі, солодкуватий, гнильний)

Вологість шкіри (помірна, гіпергідроз, ангідроз)

Еластичність шкіри (еластична, нееластична, де і як визначається)

Температура шкіри (помірно тепла, підвищена, знижена, однаково виражена на симетричних ділянках чи ні)

Поверхня шкіри (гладенька, горбиста)

Цілісність шкіри (рани, садна, тріщини, пролежні, гангрени: їх характер та локалізація)

Наявність висипів (плям, папул, везикул, горбиків, пустул, пухирів, лусочок, кірок, ерозій, рубців, виразок, їх локалізація)

ПІДШКІРНА КЛІТКОВИНА

Ступінь розвитку (помірний, слабкий, надмірно розвинений)

Інші патологічні зміни шкіри (набряки, емфіземи, лімфоекстравазати та ін.: їх характер, локалізація)

ЛІМФАТИЧНІ ВУЗЛИ

Назва, форма, розміри та діаметр кожного лімфатичного вузла, який досліджували (округла, овальна, плоска, продовгувата, веретеноподібна)

Поверхня кожного лімфатичного вузла, який досліджували (гладенька, горбиста)

Рухливість кожного лімфатичного вузла, який досліджували (рухомі, малорухомі, нерухомі)

Консистенція кожного лімфатичного вузла, який досліджували (щільна, пружна, м'яка)

Болючість кожного лімфатичного вузла, який досліджували (болючі, не болючі)

Температура шкіри над кожним лімфатичним вузлом, який досліджували (помірно тепла, гаряча, холодна)

***ЛІМФОСУДИНИ** (стан шкіри, чутливість, температура, наповнення, наявність виділень)*

ДОСЛІДЖЕННЯ ОКРЕМИХ СИСТЕМ ТА ОРГАНІВ

ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

***СЕРЦЕВА ДІЛЯНКА** (стан волосяного покриву, шкіри, підшкірної клітковини, болючість при пальпації)*

***СЕРЦЕВИЙ ПОШТОВХ** Локалізація (вказати міжреберний проміжок)*

Зміщення (вперед, назад, вгору, вправо)

Сила (помірній, посиленій, ослаблений, стукаючий)

Характер (дифузний, обмежений)

Поширеність (вказати площу)

ПЕРКУСІЙНІ МЕЖІ СЕРЦЯ (верхня і задня)

Ділянка відносної та абсолютної тупості серця (зменшена, збільшена)

Реакція на біль (болісна, безболісна)

АУСКУЛЬТАЦІЯ ТОНІВ СЕРЦЯ

Частота серцевих скорочень (за 1 хв.)

Сила (помірні, посилені, ослаблені)

Чіткість (ясні, приглушені, чіткі)

Висота (високі, низькі)

Ритм (ритмічні, аритмічні)

Зміни тонів (акцентування, подовження, розщеплення, роздвоєння, ритм «галопу», ембріокардія та ін.)

Пункти найкращої чутності тонів і шумів серця (міжреберний проміжок та рівень по відношенню до лінії плечового суглоба)

Наявність ендокардіальних та перикардіальних шумів (описати їх характер, з якою фазою пов'язані, локалізація шумів)

СУДИНИ (артерії, на яких досліджують пульс у даного виду тварини)

Частота пульсу (уд/хв.; тахікардія, брадикардія)

Ритм пульсу (ритмічний, аритмічний, альтернуючий)

Величина пульсу (великий, середній, малий, ниткоподібний)

Ступінь наповнення (повний, середній, пустий; написати лат. назвою)

За напруженням стінки артерії (жорсткуватий, жорсткий, середній, м'який, дротяний)

Форма пульсу (помірний, повільний, стрибкоподібний)

Висота артеріального тиску (максимальний, мінімальний, пульсовий, на якій артерії і як вимірювали)

ВЕНИ

Наповнення вен (помірно наповнені, переповнені, слабо наповнені)

Еластичність вен (еластичні чи ущільнені)

Венний пульс (на якій вені досліджують; негативний, позитивний, ундуляція)

Ультразвукове дослідження

Підготовка тварини до УЗД (миття, чистка, вичісування)

Фіксація тварини (у станку, на столі)

Положення тварини (лежаче, стояче, сидяче)

Підготовка поля дослідження (миття, вистригання, виголювання)

ОПИС

Власне проведення УЗД

Заключення та підготовка протоколу УЗД

Умови дослідження: після підготовки / без підготовки, наявність метеоризму
(ступінь візуалізації органів)

Заключення

Рекомендації

ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ДИХАННЯ

НОСОВЕ ВИТІКАННЯ

Кількість (значна, незначна)

Постійність (постійне, непостійне, періодичне)

Характер (серозне, серозно-слизове, слизове-гнійне, гнійне, кров'янисте, гнильне)

Консистенція (водяниста, густа, сметаноподібна, в'язка, тягуча, клейка)

Колір (безбарвне, сірувате, сіро-зелене, жовто-зелене, червонувате, темно-червоне)

Прозорість (прозоре, непрозоре)

Запах (без запаху, солодкуватий, смердючий, гнійно-гнильний, кислий)

Наявність сторонніх домішок (повітря, кров, кормові маси, нитки фібрину, шматочки легеневої тканини, гельмінти, блювотні маси)

ВИДИХУВАНЕ ПОВІТРЯ

Запах повітря (без запаху, неприємний, гнильний, аміачний, ацетону)

Сила струменя повітря (помірна, ослаблена, посилена)

Температура видихуваного повітря (помірне тепле, гаряче)

Патологічні шуми при диханні (храп, сопіння, стридор)

Зміни голосу (хриплий, гавкання, безперервне мукання, афонія)

***НІЗДРІ** (рухливість при вдиху та видиху)*

***НОСОВІ ОТВОРИ** (величина, форма, розширені чи звужені, асиметричні, набряки шкіри носа)*

СЛИЗОВА ОБОЛОНКА НОСОВОЇ ПОРОЖНИНИ

Колір (блідо-рожева, рожева, синюшна, жовтянична, червона)

Вологість (волога, помірно волога, суха)

Висипи (папули, везикули, афти)

Цілісність (рани, рубці, ерозії, тріщини та ін.)

Нашарування (слизові, серозно-фібринозні, фібринозні)

Припухання

ДОДАТКОВІ ПОРОЖНИНИ НОСА

Назва пазух (верхньощелепні і лобні пазухи)

Симетричність (симетричні, несиметричні)

Кістки над пазухами (цілісність, потовщення, потоншення, деформація, розм'якшення)

Температура шкіри над додатковими порожнинами носа (помірна, підвищена, знижена)

Болючість (болючі, не болючі)

Перкусійний звук (коробковий, притуплений, тупий)

ПОВІТРОНОСНІ МІШКИ

Симетричність (симетричні, несиметричні)

Температура шкіри над повітродносними мішками (помірна, підвищена, знижена)

Болючість (болючі, не болючі)

Перкусійний звук (тимпанічний, притуплений, тупий)

ГОРТАНЬ ТА ТРАХЕЯ

Положення голови і шиї (голова витягнута вперед, опущена, піднята)

Припухлості і набряки тканин в ділянці гортані та трахеї (відсутні, виявлені: описати їх характер)

Болючість (болючі, не болючі)

Деформація хрящів (деформовані, не змінені, западання черпакуватого хряща)

Результати внутрішнього огляду гортані (колір слизової оболонки: м'якого піднебіння, надгортанника, голосових щілин і зв'язок, наявність припухлості, нашарування, виразок, фібринозних та дифтеритних плівок)

Результати аускультативної гортані (лярингіальне дихання, наявність шумів, хрипів, описати їх характер)

Трахеальне дихання (помірне, посилене, послаблене, стенотичний шум)

Наявність хрипів (вологі, сухі)

ЩИТОПОДІБНА ЗАЛОЗА

Розміри (вказати розміри)

Поверхня (гладенька, горбиста)

Консистенція (щільна, м'яка)

Рухливість (рухома, не рухома)

Болючість (болюча, не болюча)

КАШЕЛЬ

Сила (сильний, помірний, слабкий)

Частота (частий, рідкий, приступоподібний)

Характер (вологий, сухий, хриплий, високий, низький, дзвінкий, тихий, болючий, не болючий)

Умови появи кашлю (в стані спокою, при русі)

Штучно викликаний кашель (як він був викликаний, відсутній, збережений, його характеристика)

ГРУДНА КЛІТКА

Симетричність (симетрична, асиметрична)

Форма (помірно округла, вузька, бочкоподібна)

Цілісність ребер і міжреберних м'язів)

Болючість (не болюча, болюча, локалізація болю)

Температура (помірно тепла, гаряча, холодна)

ДИХАЛЬНІ РУХИ

Частота дихання (дихальних рухів за 1 хв.)

Глибина дихання (помірні, глибокі, поверхневі)

Симетричність (симетричні, асиметричні)

Тип дихання (грудний, черевний, змішаний)

Ритм дихання (ритмічні, аритмічні)

Порушення ритму дихання (дихання переривчасте, Кусмауля, Біота, Чейн-Стокса, Грокка)

Наявність і характер задишки (інспіраторна, експіраторна, змішана, наявність запального жолоба)

ПЕРКУСІЯ ГРУДНОЇ КЛІТКИ

Перкусійні межі легень (зліва, справа)

Характер перкусійного звуку (ясний легеневий, тимпанічний, притуплений, тупий, звук «розколотого горщика»; вказати локалізацію патологічного звуку)

Передлопаткове поле перкусії легень

ДИХАЛЬНІ ШУМИ

Везикулярне дихання (помірне, посилене, послаблене, відсутнє; в якій фазі дихання і в якому місці грудної клітки прослуховується)

Бронхіальне фізіологічне дихання (помірне, посилене, послаблене, відсутнє; в якій фазі дихання і в якому місці грудної клітки прослуховується)

ПАТОЛОГІЧНІ (ДОДАТКОВІ) ДИХАЛЬНІ ШУМИ (крепітуючі хрипи, хрипи: сухі, вологі, дрібно-, велико-пухирчасті, звучні, не звучні, амфоричне, патологічне бронхіальне дихання, плевропульмональні шуми: шум хлюпання і тертя плеври, легеневої фістули ; їх локалізація і характер)

ДОСЛІДЖЕННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

***СТАН ТВАРИНИ** (задовільний, пригнічений: апатія, сонливість, сопорозний стан, коматозний стан, збудження: слабе, сильне, буйне, нестримний рух вперед, агресивний)*

ЧЕРЕП

Розміри (збільшений, помірного об'єму)

Деформація (місцеве випинання, травматичні пошкодження)

Температура шкіри (помірно тепла, підвищена, знижена)

Больова чутливість (збережена, підвищена, знижена, відсутня)

Консистенція кісток (зменшення твердості, прогинання кісткової пластинки)

Перкусійний звук (тупий, притуплений, коробковий)

ХРЕБЕТ

Чутливість в ділянці хребта (безболісна, обмежена або дифузна болісність, вказати місце)

Температура в ділянці хребта (помірна, підвищена, знижена, вказати місце)

Викривленість (відсутня, лордоз, кіфоз, сколіоз, опістотонус)

ОРГАНИ ЧУТТЯ

Зір (збережений, ослаблений, втрата зору)

Стан повік та очних яблук

Слух (збережений, часткова або повна втрата слуху)

Стан вушних раковин і зовнішнього слухового проходу

Нюх (помірний, знижений, відсутній)

Смак (достатньо або слабо розвинений)

ЧУТЛИВІСТЬ ШКІРИ

Тактильна (збережена, підвищена, знижена, відсутня)

Больова (збережена, підвищена, знижена, відсутня)

Температурна (збережена, підвищена, знижена, відсутня)

РУХОВА СФЕРА

Тонус м'язів (помірно напружені, підвищення, зниження м'язового тону)

Розлади рухомої сфери (парез, параліч)

Судороги (клонічні, тонічні, змішані)

Координація рухів (координовані, статичні, динамічні, периферичні, спинальні, мозочкові, кортикальні)

ПОВЕРХНЕВІ РЕФЛЕКСИ**Шкіри:**

Холки (збережений, ослаблений, підвищений, втрачений)

Черевні (збережені, ослаблені, підвищені, втрачені)

Копитної кістки (збережені, ослаблені, підвищені, втрачені)

Слизових оболонок:

Кон'юнктиви (помірно виражені, ослаблені, підвищені, втрачені)

Корнеальний (помірно виражений, ослаблений, підвищений, втрачений)

Чхальний (помірно виражений, послаблений, підвищений, втрачений)

Кашльовий (помірно виражений, послаблений, підвищений, втрачений)

ГЛИБОКІ РЕФЛЕКСИ

Колінний (збережений, послаблений, посилений, відсутній)

Ахіллового сухожилку (збережений, послаблений, посилений, відсутній)

ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМА ТРАВЛЕННЯ

***АПЕТИТ** (збережений, зменшений, анорексія, булімія, алотріофагія)*

***СПРАГА** (полідипсія, олігодипсія)*

***ПРИЙМАННЯ КОРМУ ТА ВОДИ ТВАРИНОЮ** (природне, обережне, своєрідне, незвичайне, неможливе)*

***ЖУВАННЯ** (природне, старанне, мляве, болюче, пусті жуйні рухи, відсутнє)*

***СКРЕГІТ ЗУБАМИ** (частий, сильний або не чітко виражений)*

***ЧАВКАННЯ** (спостерігається, не спостерігається)*

***КОВТАННЯ** (природне, болюче, регургітація, повна неможливість ковтання)*

ЖУЙКА, РЕМИГАННЯ

Час появи жуйки після приймання корму твариною

Кількість жувальних рухів, витрачених на одну кормову грудку

Число жуйних періодів протягом доби

Тривалість жуйних періодів протягом доби

Розлади жуїки (запізнїла, коротка, рїдка, в'яла, болюча, повне припинення жуїки)

ВІДРИТУВАННЯ (*часте й голосне, рїдке й слабке, повне припинення, з неприємним запахом*)

Аерофагія

БЛЮВАННЯ (*походження, час появи після годівлі, частота, кількість, склад, колір, запах, рН блювотних мас, наявність домішок жовчі та крові*)

РОТОВА ПОРОЖНИНА (*правильність її стулення, відкрита, закрита*)

Салївація (помїрна, посилена, зменшена, відсутня)

Запах з ротової порожнини (неприємний, карїозний, кислуватий та ін.)

СЛИЗОВА ОБОЛОНКА

Колір (блїдо-рожевий, рожевий, червоний, жовтяничний, синюшний)

Вологість (помїрно волога, сильно зволожена, суха)

Стан твердого піднебіння (припухлість, висипання, чутливість)

ЗУБИ

Розміщення (правильний, неправильний прикус)

Колір

Болючість (болючі, не болючі)

Правильність стирання зубів

Хитання зубів

Цїлісність зубів

Флюороз, карїєс зубів

ЯЗИК

Розмір язика (помірної величини, збільшений)

Нашарування на язиці (пухкі, щільні, з забарвленням)

Рухливість язика (вільна, утруднена)

Цілісність язика

Щільність язика

ГЛОТКА

Положення голови і шиї (природне, витягнуте, голова піднята чи опущена)

Припухання в області глотки (наявність набряків та їх характер)

Чутливість глотки (болюча, не болюча)

Місцева температура (помірна тепла, підвищена)

Внутрішній огляд глотки (колір, вологість, нашарування, припухлість слизової оболонки, мигдалики, задня і бічні стінки, сторонні тіла)

СТРАВОХІД

Проходження корму по стравоходу (вільне, утруднене, неможливе)

Наявність припухання (набряків, дивертикулів, пухлин, травм)

Болючість стравоходу (болючий, не болючий)

Наявність сторонніх тіл у стравоході

Місцева температура (помірно тепла, підвищена)

ЗОНДУВАННЯ СТРАВОХОДУ (назва зонду; закупорка, запалення, параліч, звуження)

ЧЕРЕВО

Величина і форма черева (помірно округле, збільшене, бочкоподібне, підтягнуте)

Симетричність черева (симетричне, асиметричне)

Чутливість черева (болюче, не болюче)

Температура в ділянці черева (помірно тепле, холодне, гаряче, вказати в якій ділянці)

Тонус черевних м'язів (помірний, підвищений - стінки напружені, знижений - стінки розслаблені; з однієї сторони, на окремих ділянках або на всій черевній стінці)

Наявність травм (вказати місце і характер)

РУБЕЦЬ

Ліва голодна ямка (виповнена: помірно, сильно - до рівня маклака, запавша)

Напруженість стінки (помірна, слабка, сильна)

Консистенція (м'яка, тістоподібна, флюктуююча, щільна)

Вміст рубця (кормові маси, газу, рідина)

Частота скорочень рубця за 2 хв. (ВРХ), (ДРХ)

Характер скорочень (помірні, слабкі, сильні)

Характер перкусійного звуку (тимпанічний, притуплений, тупий, тимпанічний з металевим відтінком)

Шуми рубця при аускультатії (підсилені, послаблені, поодинокі, крeпiтуючі)

СІТКА

(вказати яким методом проводили дослідження на виявлення больової реакції)

ЗОНДУВАННЯ СІТКИ *(вказати зонди, які використовували, методику та мету проведення)*

КНИЖКА

Пальпація в ділянці книжки (місце надавлювання та реакція тварини)

Перкусія в ділянці книжки (характер звуку та больова реакція)

Аускультатії (помірні, посилені, послаблені, періодичні, рідкі, відсутні)

СИЧУГ

Асиметрія черева (в ділянці трьох останніх міжреберних проміжків зліва або справа)

Пальпація (місце надавлювання та реакція тварини)

Перкусія в ділянці сичуга (звуки: тимпанічний, притуплений, металевий , тимпанічний з металевим відтінком)

Перкусійний звук тонкого кишечника (тимпанічний, атимпанічний, притуплений, тупий)

Перкусійний звук товстого кишечника (тимпанічний, атимпанічний, притуплений, тупий)

Аускультация тонкого кишечника (шуми слабкі, чіткі, тривалі, короткі, постійні, тимчасові, часті, нечасті, шуми з металевим відтінком)

Аускультация товстого кишечника (шуми слабкі, чіткі, тривалі, короткі, постійні, тимчасові, часті, нечасті, шуми з металевим відтінком)

ДЕФЕКАЦІЯ

Частота (кількість актів дефекації за добу)

Тривалість дефекації (секунди)

Поза тварини (природна, вимушена)

Розлади дефекації (пронос, запор, мимовільна, болюча й напружена дефекація)

КАЛ

Кількість калу, виділеного за одну добу (мала, помірна, незначна, велика, відсутня)

Форма (сформований, несформований, циліндричної форми)

Консистенція (густа, клейка, гомогенна, мазеподібна, кашоподібна, щільна, рідка, водяниста, пінистого характеру)

Колір (зеленуватий, жовто-бурий, сіруватий, глиняно-жовтий, буро-зелений, темно-коричневий, жовто-зелений, темно-жовтий, чорний, глиняний, землистий, золотисто-жовтий, сіро-білий)

Запах (кислуватий, смердючий, запах індолу, скатолу, гнильний)

Домішки (пісок, камені, конкременти, металеві предмети, ганчірки, слиз, кров, гній, бульбашки газів, кишкові гельмінти)

Перетравлення корму (добре, задовільне, незадовільне)

ПЕЧІНКА

Зовнішня пальпація ділянки печінки (виходить, не виходить за останнє ребро)

Чутливість (болюча, не болюча)

Консистенція та стан поверхні печінки (гладка із загостреними краями, щільна і горбиста із закругленими краями)

Ділянка печінкового притуплення, яка визначена при перкусії (не збільшена, збільшена: вказати межі)

ЖОВЧНИЙ МІХУР

Розміщення

Больова реакція при пальпації і перкусії (болючий, не болючий)

СЕЛЕЗІНКА

Розмір при перкусії (не збільшена, збільшена)

Больова реакція (болюча, не болюча)

ДОСЛІДЖЕННЯ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ

СЕЧОВИДІЛЕННЯ

Поза тварини при сечовиділенні (природна, вимушена, описати)

Сила й характер потоку сечі (повільний тонкий, сильний дугоподібний, переривистий)

Акт сечовиділення (вільний, утруднений, болючий)

Частота сечовиділення (за добу)

Болісність (сечовипускання болісне, безболісне)

НИРКИ

Розміщення (нормальне, зміщені, вказати місце розміщення та метод дослідження)

Величина нирок

Поверхня нирок (горбиста, гладенька)

Форма нирок (округла, бобовидка)

Чутливість нирок (болісні, безболісні)

Консистенція нирок (щільна, м'яка, флуктуюча)

СЕЧОВОДИ

Товщина (як круглі болісні тяжі, визначити важко)

Прохідність (не порушена, порушена)

Чутливість (болісні, безболісні)

Сторонні тіла (камені, пухлини)

СЕЧОВИЙ МІХУР

Місце знаходження і в тазовій, черевній порожнині

Об'єм (збільшений, зменшений)

Наповнення (помірне, порожній, переповнений)

Чутливість (болісний, безболісний)

Тонус стінки (відповідає, не відповідає скороченням на натискування)

ДОДАТОК

(фотографії досліджуваної тварини, фотографії змін, виявлених у тварин, матеріали які підтверджують результати досліджень)

